

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

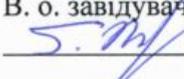
Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

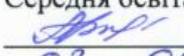
Проректор з навчальної роботи

Наталія БОРБИЧ
«04» Вересня 2024 року

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри загальної педагогіки,
психології та методики початкової освіти
Протокол № 1 від 03.09 2024 року
В. о. завідувача кафедри

Сергій МАРЧУК

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми
Середня освіта (Музичне мистецтво)

Анна ЗАРИЦЬКА
«03» 09. 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОК 9. Музично-педагогічна практика (виробнича)

9.2.1. Літня педагогічна практика

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Музичне мистецтво)**

освітній ступінь **бакалавр**

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014 Середня освіта**

предметна спеціальність **014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)**

РОЗРОБНИК: Наталія БОРБИЧ, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Статус освітнього компонента: обов'язковий	
	Спеціальність 014 Середня освіта Предметна спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)		
Змістових модулів – 2	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 3-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр: 6-й	
		Лекції –	Практичні (семінарські) 90 год.
		Самостійна робота – 23 Консультації – 7	
		Вид контролю: залік	

1.1. Анотація освітнього компонента

Практика «Літня педагогічна практика» є етапом професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), який передбачає інтеграцію теоретичних знань із педагогіки, психології, методики музичного виховання та інших освітніх компонентів з практичною діяльністю в закладах, які займаються організацією оздоровлення та відпочинку дітей і молоді. Практика організовується після закінчення 6-го семестру. Під час педагогічної практики передбачається оволодіння здобувачами освіти сучасними методиками організації дозвілля, виховання та оздоровлення дітей і підлітків в умовах закладів оздоровлення та відпочинку, а також формування професійних умінь і навичок педагогічної діяльності в нестандартних умовах. Особлива увага приділяється застосуванню сучасних педагогічних та ігрових технологій, організації змістовного дозвілля для різних категорій дітей та молоді. Практика має на меті закріпити та поглибити теоретичні знання і сформувані практичні навички майбутнього вчителя музичного мистецтва в умовах літнього відпочинку та оздоровлення як організатора активного дозвілля.

1.2. Мета та завдання освітнього компонента

Метою «Літньої педагогічної практики» є поглиблення професійно-педагогічних знань у здобувачів вищої освіти, розвиток у них лідерських якостей, здатність організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з дітьми в літній період, застосовувати методичний інструментарій щодо організації виховної роботи з дітьми в умовах літнього оздоровлення і відпочинку, а також формування ключових організаторських, комунікативних та музично-педагогічних компетентностей для самостійної організації та проведення виховної, оздоровчої та мистецько-масової роботи з дитячими колективами в умовах літніх оздоровчих таборів чи пришкільних майданчиків.

Зміст, форми і методи організації дозвілля в літній період визначаються специфікою базових закладів. Педагогічна взаємодія ґрунтується на принципах ініціативи і самодіяльності дітей, демократії і гуманізму, розвитку національних і культурно-історичних традицій, пріоритетності загальнолюдських духовних досягнень і цінностей.

Завдання літньої педагогічної практики:

- засвоєння інноваційних соціально-педагогічних технологій організації літнього відпочинку і оздоровлення дітей та молоді;
- розширення і поглиблення науково-теоретичних знань здобувачів вищої освіти з педагогіки, психології, спеціальних дисциплін в процесі проведення виховної роботи зі здобувачами освіти;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з умовами роботи та правилами внутрішнього розпорядку закладу; встановлення ділових контактів з колегами по роботі;
- вивчення індивідуально-вікових особливостей вихованців, соціальних і природних умов для організації розвивальної життєдіяльності та змістовного відпочинку дітей та молоді в літній період;
- національно-патріотичне виховання дітей на основі народних традицій, звичаїв, обрядів;
- формування досвіду здорового способу життя та зміцнення здоров'я школярів;
- оволодіння методиками організації музично-масових заходів (концерти, конкурси пісні, музичні вечори, гуртки), використовувати музичне мистецтво для естетичного виховання та формування культурного дозвілля;
- створення сценаріїв музичних свят, фестивалів. Добір музичного супроводу для руханок, флешмобів, танцювальних марафонів.
- удосконалення власної педагогічної майстерності: ведення педагогічного щоденника, оволодіння методиками і технологіями особистісної та колективної творчої діяльності, поповнення свого методичного фонду новими матеріалами з організації виховної роботи влітку;
- розвиток умінь обирати найефективніші методи і прийоми колективної та індивідуальної роботи з вихованцями;

– самоаналіз власної діяльності, відображений у педагогічному щоденнику, звіті студента-практиканта.

1.3. Пререквізити та постреквізити

Пререквізити: «Основи конституційного права», «Фізичне виховання», «Сучасні музично-інформаційні технології», «Безпека життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці», «Педагогічна майстерність. Вступ до спеціальності», «Педагогічна майстерність. Педагогіка. Історія педагогіки», «Теорія і методика музичної освіти. Теорія і методика музичного виховання», «Основи музично-теоретичної підготовки. Українська музика», «Інструментальна підготовка. Акомпанемент», «Інструментальна підготовка. Додатковий музичний інструмент», «Диригентсько-хорова підготовка. Хорознавство», «Позакласна та позашкільна виховна робота (пропедевтична практика)».

Постреквізити: «Педагогічна майстерність. Основи інклюзивної освіти та корекційної педагогіки», «Теорія і методика музичної освіти. Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво», «Пробні заняття в закладах позашкільної освіти», «Переддипломна практика».

1.4. Характеристика освітнього компонента

У результаті проходження практики «Літня педагогічна практика» у здобувачів освіти мають сформуватися **компетентності**, які відповідають сучасним вимогам підготовки бакалаврів.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач освіти:

Інтегральна компетентність

ІК-1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, вільно оперувати професійною термінологією.

ЗК-5. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-6. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.

ЗК-7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК-8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності і підприємливості, генерувати нові ідеї, виявляти розв'язувати професійні проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК-1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, визначених державними стандартами освіти.

СК-2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів в процесі вивчення музичного мистецтва.

СК-3. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей.

СК-6. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

СК-7. Здатність формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність з врахуванням вікових й індивідуальних особливостей, психоемоційного стану.

СК-8. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами, формувати в учнів емоційну чутливість, рефлексію та ціннісне ставлення до творів мистецтва.

СК-10. Здатність використовувати музикознавчі, музично-педагогічні, культурологічні знання та сучасну термінологію для аналізу, інтерпретації й структурування навчального матеріалу з музичного мистецтва.

СК-13 Здатність виявляти музикальність, демонструвати виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентсько-хорові), інтерпретаційні, артистичні уміння вчителя музичного мистецтва.

СК-14. Здатність здійснювати психологічну підтримку здобувачів освіти та створювати умови для ефективного функціонування інклюзивного освітнього середовища.

СК-15. Здатність організовувати безпечно освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу.

Компетентності Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», на розвиток яких спрямовано ОК

A2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів.

A2.7 Здатність формувати ціннісні ставлення у учнів.

B1.2 Здатність використовувати стратегії роботи з учнями, які сприятимуть розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності.

B1.4. Здатність формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

B2.2. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.

B1.3. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

B2.2. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

B2.3. Здатність формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.

Результати навчання

ПРН 5. Розуміти значущість музичної культури і мистецтва для виховання та розвитку особистості учня, цінувати полікультурність світу і керуватися у своїй діяльності принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

ПРН 6. Знати історичні, теоретичні та методологічні основи музичної освіти, педагогіки, психології; застосовувати сучасні методи, форми й засоби музично-педагогічної діяльності у процесі навчання та виховання учнів.

ПРН 8. Розуміти специфіку теоретичного та експериментального дослідження в музично-педагогічній діяльності вчителя.

ПРН 9. Володіти навичками гри на музичному інструменті, необхідними для вільного використання інструменту в різних видах музично-педагогічної діяльності.

ПРН 11. Інтегрувати професійні вміння гри, співу, диригування, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів; виявляти артистизм, самоконтроль і виконавську надійність.

ПРН 13. Називати і аналізувати методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу.

ПРН 15. Вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку, визначати ефективні шляхи мотивації до саморозвитку.

ПРН 16. Виявляти потреби, музичні здібності, інтереси, навчальні можливості учнів та організовувати їх діяльність відповідно до завдань навчання, виховання і розвитку.

ПРН 18. Володіти різними методиками та інструментами оцінювання й моніторингу результатів навчання учнів, коригувати їх індивідуальні освітні траєкторії.

ПРН 22. Реалізовувати навчальні програми з музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво», організовувати різні види позакласної та позашкільної діяльності з учнівською молоддю.

ПРН 23. Дотримуватися етичних норм у професійній діяльності, здійснювати взаємодію та комунікацію з колегами, соціальними партнерами, учнями, вихованцями та їхніми батьками.

ПРН 24. Забезпечувати психологічну підтримку здобувачів освіти, створювати безпечне, інклюзивне, доброзичливе освітнє середовище, забезпечувати виховання і навчання всіх учнів незалежно від їхнього соціокультурного контексту.

Результати навчання за освітнім компонентом.

У процесі підготовки педагогічної практики в умовах літнього оздоровлення та відпочинку та її проходженні здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- соціально-педагогічні основи функціонування загонів, їх структурних та вікових особливостей дітей та молоді;
- специфіку відкритого мікросередовища, довкілля, звичаїв і традицій закладу, який займається організацією дозвілля та відпочинку дітей з метою організації соціально-виховної роботи, мистецької діяльності;
- соціально-педагогічні передумови режиму життєдіяльності дітей і підлітків в умовах літнього оздоровлення, її позитивні сторони і недоліки;
- принципів положення щодо створення загонів, творчих об'єднань за інтересами та їх роль у соціальному вихованні особистості;
- педагогічні умови соціально-виховної роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку, шляхи активізації участі всіх суб'єктів у виховній діяльності;
- особливості використання педагогічних надбань закладів в умовах літнього оздоровлення та відпочинку.

У процесі практики здобувачі вищої освіти повинні оволодіти такими **вміннями**:

- визначати мету і завдання оздоровчо-виховної роботи з дітьми та підлітками;
- складати план виховної роботи на зміну і на кожний день з врахуванням інтересів та індивідуальних особливостей учнів;
- організувати самоуправління в колективі і спрямовувати його діяльність;
- створювати умови для розвитку самодіяльності, творчості дітей та підлітків;
- організовувати різні форми виховної роботи з школярами, поєднуючи колективну діяльність з індивідуальною;
- встановлювати педагогічно правильні стосунки з дітьми та підлітками, колегами;
- педагогічно усвідомлювати і аналізувати досвід своєї педагогічної діяльності.

2. Зміст освітнього компонента

Практична підготовка здобувачів відбувається у два етапи. Підготовка до роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку забезпечує теоретичну, методичну та психологічну готовність студента до виконання функцій вихователя, педагога-організатора, музичного керівника, організатора дозвілєвої діяльності ще до моменту виїзду в заклад оздоровлення та відпочинку. Метою підготовчого етапу є опанування майбутніми педагогами інструментарію для самостійної роботи з дитячим колективом, що включає знання нормативно-правової бази, володіння ігровими технологіями та навички гарантування безпеки життєдіяльності дітей у літній період. Практика в закладах, які займаються організацією оздоровлення та відпочинку дітей і молоді – це безпосередня реалізація професійних навичок у реальних умовах дитячого, де студент переходить від теорії до самостійної педагогічної діяльності. Метою підготовчого етапу є практичне оволодіння технологіями організації життєдіяльності тимчасового дитячого колективу, забезпечення змістовного дозвілля та безпечного оздоровлення дітей, а також апробація власних виховних стратегій у динамічному середовищі закладу відпочинку.

Підготовка до роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку передбачає вивчення таких тем:

Тема 1. Охорона життя і здоров'я дітей в умовах організації літнього дозвілля. Інструктаж.

Тема 2. Мета та завдання педагогічної практики в умовах організації літнього оздоровлення та відпочинку. Звітна документація студента-практиканта.

Тема 3. Діяльність педагога-організатора в умовах організації літнього дозвілля дітей та молоді.

Тема 4. Педагогічні основи періодів зміни під час відпочинку дітей в літній період.

Тема 5. Планування виховної роботи в літній період.

Тема 6. Основи сценарної роботи в умовах організації літнього дозвілля різних категорій дітей та молоді.

Тема 7. Методика організації ігрової діяльності в умовах організації літнього оздоровлення та відпочинку.

Тема 8. Ознайомлення з базою практики.

Тема 9. Збір відомостей про дітей, складання девізу, пісні, емблеми.

Тема 10. Ведення щоденника студента-практиканта.

Тема 11. Організація та проведення заходів пізнавально-розважального, екологічного спортивного та патріотичного спрямування, ігор, квестів, руханок тощо.

Тема 12. Оформлення звітної документації.

Зміст літньої педагогічної практики передбачає:

- ознайомлення зі складом колективу, перевірка готовності дітей до перебування в закладі (забезпечення необхідним одягом, взуттям, предметами особистої гігієни, наявність медичної картки та ін.);

- планування життєдіяльності колективу, розробка колективних творчих справ;

- проектування особистісного розвитку кожної дитини;

- складання плану роботи колективу на зміну і на кожний день з урахуванням індивідуальних особливостей, інтересів дітей та молоді;

- робота з активом дитячого колективу, інструктаж і перевірка його роботи;

- проведення колективних видів роботи: зборів, лінійок, вогнищ, конкурсів, змагань тощо;

- розробка і впровадження авторських проектів роботи дитячого колективу;

- проведення мистецьких заходів, фестивалів, танцювальних флешмобів;

- розучування нових пісень, танців, організація ігор для дітей та молоді;

- виконання адміністративних функцій (контроль за дотриманням режиму і розпорядку дня, виконання санітарно-гігієнічних правил, заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я і охорону життя дітей, організація чергування і т. п.);

- самоаналіз власної системи роботи.

У процесі літньої педагогічної практики здобувачі вищої освіти повинні виконати такі види діяльності:

- ознайомитися з умовами функціонування закладу оздоровлення та відпочинку / пришкільного табору, правилами внутрішнього розпорядку, традиціями, планами виховної та мистецької роботи;

- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку закладу вимог адміністрації літнього закладу оздоровлення та відпочинку, керівників практики, норм професійної етики вихователя / музичного керівника / організатора;

- слідкувати за дотриманням правил техніки безпеки та охорони праці, проводити інструктажі з безпеки життєдіяльності, у тому числі щодо дій під час повітряної тривоги;

- вивчати вікові та індивідуальні особливості дітей та підлітків, стану їх здоров'я;

- організовувати та проводити колективну творчу діяльність (пізнавальну, трудову, спортивно-оздоровчу, мистецьку, естетичну, екологічну): ранкову гімнастику, руханки, фестивалі;

- методично грамотно готуватися до проведення заходів, розробляти сценарії заходів, добирати ігри, вправи з урахуванням віку та підготовленості дітей;

- здійснювати санітарно-гігієнічний контроль під час заходів, формувати в дітей навички здорового способу життя та самообслуговування;

- проводити індивідуальну роботу з дітьми, зокрема з тими, хто має особливі освітні потреби, сприяти формуванню мотивації до рухової активності;

- вести щоденник практики, здійснювати самоаналіз проведених заходів, оцінювати їхню ефективність, рівень безпеки та залученості дітей.

3. Організація педагогічної практики

Літня педагогічна практика проводиться протягом трьох тижнів на III курсі (VI семестр) з відривом від теоретичного навчання (після заліково-екзаменаційної сесії). Практична підготовка відбувається у два змістові модулі: підготовка до роботи в літній період (триває протягом тижня), робота у літньому закладі оздоровлення та відпочинку (триває протягом двох тижнів).

Змістовий модуль 1. Підготовка до роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку – акцентується увага на систематизації інструментарію роботи з дітьми влітку (табірних пісень, масовок, ігор, сценаріїв виховних заходів тощо) та апробації цих методичних матеріалів. Зі студентами проводиться інструктаж з техніки безпеки та охорони життя і здоров'я дітей в умовах роботи у літньому закладі оздоровлення та відпочинку (результати фіксуються у відповідному журналі). Протягом тижня студенти відвідують літні табори при приватних закладах, центрах розвитку, громадських організаціях; пришкільні, позаміські заклади оздоровлення і відпочинку; мовні літні табори. Організуються зустрічі з представниками базових закладів, тренінгові заняття, майстер-класи тощо. В кінці тижня студенти отримують допуск до роботи у літньому закладі оздоровлення та відпочинку.

Допуск здобувачів вищої освіти до літньої педагогічної практики виставляється за умов, якщо:

- здобувачі вищої освіти систематично відвідували заняття навчальної практики з теоретично-практичної підготовки до роботи з дітьми в умовах літнього оздоровлення та відпочинку;
- пройшли інструктаж з техніки безпеки та з питань охорони життя і здоров'я;
- підготували методичну папку-скарбничку;
- пройшли медичний огляд.

Змістовий модуль 2. Практика в закладах, які займаються організацією оздоровлення та відпочинку дітей і молоді – передбачає організацію дозвілля дітей, підлітків у літній період.

У літніх закладах оздоровлення та відпочинку кожен студент закріплюється за окремим гуртом (групою). В окремих випадках допускається прикріплення до одного гурту (групи) двох практикантів. Практикант разом з педагогічним працівником гурту планує роботу і працює за цим планом. Під час практики студент обліковує свою роботу в щоденнику. Після закінчення практики студент звітується перед керівником практики, здає характеристику, підписану керівником базового закладу, щоденник.

Протягом літньої педагогічної практики здобувачі вищої освіти беруть участь у виробничих нарадах, вивчають і аналізують досвід кращих вихователів, педагогів-організаторів, методистів, ведуть педагогічний щоденник; створюють умови для активного відпочинку та оздоровлення дітей.

Повсякденний контроль за роботою практикантів в пришкільному або позаміському закладі оздоровлення та відпочинку здійснює старший вихователь (організатор) табору; у літньому закладі оздоровлення та відпочинку від приватної установи, центру розвитку, громадської організації – уповноважена особа (заступник керівника, виконавчий директор тощо). Керівники практики від базових закладів консультують студентів-практикантів, перевіряють плани їх роботи, допомагають в оформленні звітної документації.

Загальне керівництво практикою в закладах оздоровлення та відпочинку здійснюють викладачі, закріплені за кожною групою / підгрупою. Вони допомагають практикантам у складанні планів роботи, консультують їх, спостерігають, аналізують і оцінюють роботу практикантів. Після закінчення практики вони перевіряють щоденники і звіти, підводять підсумки, приймають у студентів диференційований залік. Дані про зміст, результати оцінювання студентів вносяться у журнали практики.

Дозволяється направляти практикантів в заклади оздоровлення та відпочинку впродовж літа в різні зміни, якщо в цьому є потреба. За домовленістю з профспілками, відділами освіти студенти, які достатньо підготовлені до самостійної роботи, можуть

працювати на штатних посадах педагогічних працівників закладу. Студенти перед практикою проходять медичний огляд.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Форми роботи/ контролю*
	денна форма здобуття вищої освіти				
	усього	у тому числі			
лекції		практ.	с/р		
VI семестр					
Змістовий модуль 1.					
Підготовка до роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку					
Тема 1. Охорона життя і здоров'я дітей в умовах організації літнього дозвілля. Інструктаж.	5	-	4	1	П, УА
Тема 2. Мета та завдання педагогічної практики в умовах організації літнього оздоровлення та відпочинку. Звітна документація студента-практиканта.	3	-	2	1	П, УА, ДС
Тема 3. Діяльність педагога-організатора в умовах організації літнього дозвілля дітей та молоді.	5	-	4	1	П, УА, ДС
Тема 4. Педагогічні основи періодів зміни під час відпочинку дітей в літній період.	5	-	4	1	П, УА, ДС
Тема 5. Планування виховної роботи в літній період.	5	-	4	1	П, УА, ДС
Тема 6. Основи сценарної роботи в умовах організації літнього дозвілля різних категорій дітей та молоді.	5	-	4	1	П, УА, ДС, ПК
Тема 7. Методика організації ігрової діяльності в умовах організації літнього оздоровлення та відпочинку.	7	-	6	1	П, УА, ДС, ПК
Модульний контроль 1	2		2		МК
Консультації **	2			3**	
Разом за змістовим модулем 1	40	-	30	7/3**	
Змістовий модуль 2. Практика в закладах, які займаються організацією оздоровлення та відпочинку дітей і молоді					
Тема 8. Ознайомлення з базою практики.	6	-	4	2	П, УА, ДС
Тема 9. Збір відомостей про дітей, складання девізу, пісні, емблеми.	7	-	6	1	П, УА, ДС
Тема 10. Ведення щоденника студента-практиканта.	8	-	6	2	П, УА, ДС
Тема 11. Організація та проведення заходів пізнавально-розважального, екологічного спортивного та патріотичного спрямування, ігор, квестів, руханок тощо.	43	-	33	10	П, УА, ДС
Тема 12. Оформлення звітної документації.	10	-	9	1	П, УА, ДС
Консультації**	4			4**	
Залік	2		2		П, УА, ДС, МК
Разом за змістовим модулем 2	80	-	60	16+4**	

Усього годин	120		90	23+7**	
---------------------	------------	--	-----------	---------------	--

* Форми роботи/контролю: П – презентація результатів виконаних завдань, ПК – перевірка й оцінювання конспектів режимних моментів, сценаріїв заходів, УА – усний аналіз і самооаналіз режимних моментів, сценаріїв заходів, ДС – дискусія, МК – модульний контроль тощо.

** Консультації

5. Практичні заняття

№ модуля/ теми	Назва теми	К-сть годин
1/1	Охорона життя і здоров'я дітей в умовах організації літнього дозвілля. Інструктаж з техніки безпеки.	4
1/2	Особливості виховної роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку	2
1/3	Складання плану-сітки	4
1/4	Практикум з розучування руханок у колективі	4
1/5	Ігровий практикум	4
1/6,7	Методичний аналіз та проведення заходів Квест «Золотий ключик», «Я люблю Україну», «Танцювальний марафон», «Угадай мелодію», «Козацькі забави», «Хто зверху?»	10
1/1-7	Модульний контроль	2
Разом за модулем 1		30
2/8	Ознайомлення з базою практики	4
2/9	Збір відомостей про дітей, складання девізу, пісні, емблеми	6
2/10	Ведення щоденника студента-практиканта	6
2/11	Організація та проведення спортивного та патріотичного спрямування, пізнавально-розважальних заходів, ігор, квестів, руханок тощо	33
2/12	Оформлення звітної документації	9
2/1-12	Залік	2
Разом за модулем 2		60
Всього		90

6. Самостійна робота

№ модуля/ теми	Назва теми	К-сть годин
1/1	Створення безпечного середовища в умовах воєнного стану	1
1/2	Особливості організації літнього відпочинку та оздоровлення дітей у пришкольному, позаміському закладі оздоровлення та відпочинку; у літньому закладі від приватної установи, центру розвитку, громадської організації	1
1/3	Законодавча та нормативна база організації літнього відпочинку та оздоровлення дітей: Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» Закон України «Про позашкільну освіту» Типове положення про дитячий заклад оздоровлення та відпочинку	1
1/4	Форми роботи з дітьми під час організаційного, основного, підсумкового періодів зміни	1
1/5	Тренінгові заняття і майстер-класи як форми організації дозвілля дітей в літній період	1
1/6	Формування методичного інструментарію роботи з дітьми влітку. Підбір сценаріїв заходів пізнавально-розважального, екологічного, спортивного та патріотичного спрямування	1

1/7	Формування методичного інструментарію роботи з дітьми влітку. Підбір ігор, квестів, музичних руханок	1
Разом за модулем 1		7
2/8	Ознайомлення з базою практики. Ознайомлення з правилами поведінки в приміщенні, вивчення схем евакуації, укриттів. Інструктаж з ТБ	2
2/9	Підбір назви колективу, девізу, пісні відповідно до віку та специфіки дозвілля дітей. Підготовка презентаційних матеріалів для представлення гурту	1
2/10	Ведення щоденного обліку справ у колективі. Оформлення методичного інструментарію, використаного у роботі з дітьми влітку	2
2/11	Підготовка до проведення заходів пізнавально-розважального, екологічного, спортивного та патріотичного спрямування, ігор, квестів, руханок тощо. Виготовлення елементів костюмів, атрибутів, оздоблювальних матеріалів для оформлення локацій	10
2/12	Оформлення звітної документації. Підготовка фото- та відеопрезентації про виконану роботу	1
Разом за модулем 2		16
Всього		23

6.1. Консультації

№ модуля/ теми	Назва теми	К-сть годин
1/1	Профілактичні заходи щодо збереження життя, фізичного й психічного здоров'я здобувачів освіти. Надання домедичної допомоги	1
1/2	Методики і технології особистісної та колективної творчої діяльності	1
1/6, 7	Особливості організації масової роботи з різними категоріями дітей та молоді	1
Разом за модулем 1		3
2/8	Правила ТБ під час повітряної тривоги	1
2/9	Ознайомлення із символікою, атрибутами закладу	1
2/10	Складання та заповнення плану сітки	1
2/11	Підбір та розучування рухливих ігор, естафет, конкурсів	1
Разом за модулем 2		4
Всього		7

7. Методи педагогічної взаємодії із здобувачами освіти та засоби оцінювання

Методи педагогічної взаємодії із здобувачами освіти: інструктаж, консультації, спостереження, системний аналіз законодавчих і нормативних документів, заходів різної тематики; практичні роботи, моделювання (складання чек-листів, планів-сіток, сценаріїв); презентації результатів виконаних завдань.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів практики є диференційований залік; презентація оформлених матеріалів спостережень, проведених заходів, виконаних завдань; звітна документація.

8. Форми контролю знань та критерії оцінювання

Оцінювання результатів проходження практики здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FХ, F).

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	шкала ЄКТС	оцінка за національною системою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Змістовий модуль 1 Підготовка до роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку			Змістовий модуль 2 Практика в умовах літнього оздоровлення та відпочинку				
Відвідування практичних занять	Участь у конкурсах іграх, практикумах	Наявність методичних матеріалів, сценаріїв	Ведення щоденника	Звіт	Фото-, відео-матеріали	Характеристика (оцінка роботи студента-практиканта)	Залік
5	15	10	15	5	10	10	30
Всього		30 балів	Всього				70 балів
Всього балів: змістовий модуль 1 + змістовий модуль 2							100 балів

Розгорнуті критерії оцінювання

№	Назва (вид) критерію	Зміст (показники) критерію	Максим к-ть балів
1	Відвідування практичних занять	Присутність на заході Наявність записів заходу Активність на заході, вміння висловити думку під час обговорення практичних питань	5 1 3 1
2	Участь у конкурсах, іграх, практикумах	Активність Вміння працювати в команді Вміння організувати ігри, конкурси, забави Знання змісту та методики проведення різноманітних конкурсів та ігор	15 3 4 4 4
3	Наявність методичних матеріалів, сценаріїв	Друковані методичні матеріали (посібники, практикуми) Власні методичні розробки	10 5 5
4	Ведення щоденника	Якість ведення щоденника (заповнення необхідних даних) Своєчасність ведення записів Естетика записів	15 10 3 2
5	Звіт	Відображення набутих вмінь та навичок Фіксування труднощів у роботі	5 3 1

		Висновки та пропозиції	1
6	Фото-, відео-матеріали	Фото (у різних видах діяльності) Відеоматеріали (ігор, конкурсних програм, ін.)	10 5 5
7	Характеристика роботи студента-практиканта	Комплексна оцінка начальника закладу оздоровлення та відпочинку або уповноваженої особи (заступник керівника, виконавчого директора тощо)	10
8	Диференційований залік	Максимальна кількість балів Комплексна оцінка з бази практики та методиста практики: Оцінка «відмінно» Оцінка «добре» Оцінка «задовільно» Оцінка «незадовільно»	30 30-25 24-17 16-10 9-0

Оцінювання результатів проходження літньої педагогічної практики проводиться з урахуванням результатів діяльності здобувачів освіти на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;
- професійних рис практиканта (дисциплінованість, вміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи та інші), його готовності надати допомогу студентам;
- оцінних суджень, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики;
- аналізу змісту та якості звітної документації здобувача освіти;
- самооцінки здобувачем освіти ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та якості виконаної роботи.

Загальні критерії оцінювання результатів проходження практики

Оцінка «відмінно» ставиться здобувачеві вищої освіти, який вчасно і на високому рівні виконав завдання літньої педагогічної практики, ефективно досягнув мети, що визначені програмою практики; виявив організаторські, комунікативні вміння; проявив у роботі самостійність, ініціативність, творчість, педагогічний такт при проведенні виховної роботи з дітьми у таборі.

Оцінка «добре» ставиться здобувачеві вищої освіти, який виконав програму літньої педагогічної практики, проявив ініціативу в роботі, однак допускав незначні помилки при проведенні окремих форм виховної роботи.

Оцінка «задовільно» ставиться здобувачеві вищої освіти, який виконав програму практики, однак не проявив достатніх знань психолого-педагогічної теорії, методики колективного творчого виховання і вміння застосовувати їх, допускав помилки при проведенні виховних заходів, не враховував в достатній мірі вікові та індивідуальні особливості та інтереси дітей.

Оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві вищої освіти, який повністю не виконав програми літньої педагогічної практики в умовах літнього оздоровлення та відпочинку.

9. Політики курсу

9.1. Політика щодо відвідування і дотримання термінів виконання завдань практики

Здобувач освіти зобов'язаний:

- відвідувати усі заходи (форми роботи), які передбачені програмою практики «Літня педагогічна практика» згідно з графіком;
- відпрацювати кількість годин, передбачених навчальним планом, а у випадку відсутності на практиці з об'єктивних причин (хвороба, заява по поважній причині) ліквідувати заборгованість відповідно до визначених викладачем термінів;

- до початку практики одержати від керівника практики від Коледжу методичні матеріали та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
 - своєчасно прибути на базу практики;
 - у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
 - вивчити й суворо дотримуватись правил техніки безпеки та внутрішнього розпорядку;
 - своєчасно оформити звітну документацію.
- Здобувач освіти має право:
- на методичне та організаційне забезпечення практики від Коледжу та бази практики;
 - на консультативну допомогу з боку керівників практики від Коледжу;
 - на можливість отримання робочого місця згідно з програмою практики;
 - звертатися за консультаціями до керівників практики, підрозділів та провідних фахівців;
 - користуватися нормативними та інструктивними матеріалами з програмних питань практики, фондом законодавчих актів та установчих документів, інформаційними ресурсами базових закладів;
 - на здорові, безпечні та належні для високопродуктивної роботи умови праці.

Здобувачам освіти, які не виконали програму практики або за її результатами отримали негативну оцінку, надається право на проходження цієї практики повторно. Ця категорія здобувачів не включається до рейтингу при підведенні підсумків наступного семестрового контролю. У разі успішного повторного проходження практики, оцінка результатів за її проходження враховується у рейтинг. Здобувачі освіти, які повторно не виконали програму практики або отримали негативну оцінку, відраховуються зі складу студентів Коледжу.

9.2. Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти повинен самостійно виконати всі завдання практики, а, у випадку запозичень інформації, зобов'язаний коректно її відображати з посиланням на першоджерело. Використання інструментів штучного інтелекту в освітній діяльності здійснюється у межах вимог академічної доброчесності. Здобувач освіти зобов'язаний використовувати технології штучного інтелекту відповідально, прозоро та етично, з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності здобувача освіти під час виконання завдань практики є підставою для їх незарахування, незалежно від масштабів плагіату. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

9.3. Політика щодо визнання результатів неформальної освіти

У межах проходження практики допускається визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти здобувачів, за умови відповідності програмним результатам, чинному законодавству України, Положенню про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Комунальному закладі вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

Визнання можуть підлягати результати навчання, здобуті під час участі у сертифікованих курсах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, педагогічних школах, волонтерських та освітніх проєктах, спрямованих на підготовку педагогів, за умови наявності документального підтвердження та відповідності їх змісту завдань практики.

Результати неформальної освіти можуть бути зараховані повністю або частково як виконання окремих завдань підготовчого чи аналітико-рефлексивного характеру (ознайомлення з освітнім середовищем, методичні консультації, підготовка дидактичних матеріалів, аналіз педагогічної діяльності тощо). Визнання результатів неформальної

освіти не може замінювати обов'язкове проведення заходів, що є ключовим результатом проходження практики.

10. Рекомендована література та інформаційні ресурси

10.1. Базова література

1. Практика в таборах відпочинку : навч.-метод. посібник / уклад. : А.В. Гакман, Я.Б. Зорій. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 84 с.
2. Практикум з організації дозвілля дітей в умовах літнього відпочинку. Ч. 1 / уклад. С. П. Бахомент, Н. В. Борбич, О. В. Мельничук. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2023. 60 с.
3. Практикум з організації дозвілля дітей в умовах літнього відпочинку. Ч. 2 / уклад. С. П. Бахомент, Н. В. Борбич, О. В. Мельничук. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. 136 с.
4. Технологія організації відпочинку і оздоровлення дітей в сучасному дитячому оздоровчому закладі (практичний аспект) / упоряд. С. П. Бахомент, Н. В. Борбич, А.П. Хомячук. Луцьк, 2015. 72 с.
5. Технологія організації відпочинку і оздоровлення дітей в сучасному дитячому оздоровчому закладі (теоретичний аспект) / упоряд. С. П. Бахомент, Н.В. Борбич, Н. І. Шевчук. Луцьк, 2015. 284 с.
6. Технологія організації відпочинку і оздоровлення дітей в сучасному дитячому оздоровчому закладі : 4-е вид., доп. та перероб. / Упорядники С.П. Бахомент, Н.В. Борбич, А.П. Хомячук. Луцьк, 2019. 300 с.
7. Щоденник студента-практиканта з літньої педагогічної практики : 4-е вид., стер. / Уклад. С. П. Бахомент, Н. В. Борбич. Луцьк, 2019. 48 с.

10.2. Допоміжна література

1. Грицай Н. Педагогічна практика як засіб формування методичної компетентності майбутніх учителів біології. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2012. № 5(Ч. 2). С. 26–33.
2. Добірка сценаріїв виховних заходів, різноманітних ігор для літнього табору. URL: <https://vseosvita.ua/library/dobirka-scenariiv-vihovnih-zahodiv-riznomanitnih-igor-dla-litnogo-taboru-167739.html>
3. Збірка матеріалів для організації роботи пришкольного табору. https://znayshov.com/News/Details/zbirka_materialiv_dlia_orhanizatsii_roboty_pryshkilnoho_taboru_vilnyi_dostup
4. З відданістю Україні в серці: сучасний погляд на національно-патріотичне виховання молоді). Метод. посіб. / укл. Бахомент С., Оксенчук Т., Мельничук О. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2023. 367 с.
5. Ігри в таборі, на вулиці, в приміщенні (коли йде дощ). <https://vseosvita.ua/library/metodicnij-posibnik-igri-v-tabori-na-vulici-v-primisenni-koli-jde-dos-361637.html>
6. Казакова Н.В. Навчальна практика «Підготовка студентів до роботи в літніх оздоровчих таборах»: Метод. реком. Хмельницький: Вид-во ХГПІ, 2004. 74 с.
7. Калініченко А. Механізми організації дитячого оздоровлення та відпочинку: зарубіжний досвід. Публічне управління: теорія та практика. 2014. Вип. 3. С. 92–100.
8. Колективні ігри літні для дітей на свіжому повітрі (у дитячому літньому таборі відпочинку). <https://vseosvita.ua/library/kolektivni-igri-litni-dla-ditej-na-svizomu-povitri-u-ditacomu-litnomu-tabori-vidpocinku-19600.html>
9. Лаппо В.В. Методика виховної роботи в літніх дитячих оздоровчих таборах: практичний посібник. 2-ге вид., перероб. та доп. Івано-Франківськ: НАІР, 2023. с. 290
10. Методичні рекомендації з педагогічної практики (в літніх оздоровчих таборах) / уклад. Т. С. Гужанова, Н. Ю. Рудницька. 2-ге вид., перероб. і доп. Житомир, 2019. 40 с.
11. Методичні рекомендації щодо організації та проведення літньої педагогічної практики студентів III курсу / Авт.-укл. Н.В.Долгая. Кривий Ріг: КДПУ, 2008. 64 с.
12. Педагогічні основи організації виховної роботи в сучасному дитячому

оздоровчому закладі (навчально-методичний посібник з питань оздоровлення та відпочинку дітей). Випуск 3 / Упорядники С.П. Бахомент, Н.В. Борбич, А.В. Тарасюк. Луцьк, 2013. 289 с.

13. Порядок надання домедичної допомоги дітям при раптовій зупинці кровообігу (наказ Міністерства охорони здоров'я України № 441 від 09.03.2022). <https://moz.gov.ua/uk>

14. Смолюк А.І., Бойчук П.М. Підготовка майбутнього вчителя: правничо-професійний аспект : монографія. Луцьк: Вид-во: «Волинська обласна друкарня», 2003. 126 с.

15. Смолюк А., Смолюк І. (2024). Дослідження готовності майбутніх педагогів до моральної підтримки учнів. *Інноваційна педагогіка*, Вип. 68, Т. 2. С. 162–169. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/68.2.33>

16. Смолюк А., Смолюк І. (2023). Формування гуманних відносин – складова правової соціалізації дітей. *Acta Paedagogica Volynienses*, 4, С. 10–17, DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.4.2>

17. Сценарії для літнього табору 2024: сучасні, смішні та веселі. <https://hnatob.com/sczenariyi-dlya-litnogo-taboru-2024-suchasni-smishni-ta-veseli/>

18. Тихенко Л. В., Бабич В. Г., Доценко Т. М. І знову літо! Організація літніх оздоровчих таборів та навчання дітей-лідерів: метод. посіб. Біла церква, 2009. 256 с.

19. Формування навичок здорового способу життя у дітей і підлітків: навч.-метод, посіб. / за ред. О.В.Вінда, Київ: Вістка, 2016. 188 с.

10.3. Нормативні акти

1. Про оздоровлення та відпочинок дітей: Закон України від 04.09.2008 № 375-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-17#Text>

2. Про позашкільну освіту: Закон України від 22.06.2000 № 1841-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>

3. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736-20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

4. Державний соціальний стандарт оздоровлення та відпочинку дітей, затверджений наказом Міністерства сім'ї, молоді та спорту від 13.08.2009 № 2881. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0854-09#Text>

5. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі, схвалено Указом Президента України від 25.05.2020 № 195/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>

6. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 527. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>

7. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 № 710-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text>

8. Концепція безпеки закладів освіти, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 р. № 301-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-kontseptsii-bezpeky-zakladiv-osvity-i070423-301>

9. Концепція розвитку педагогічної освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 № 766. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

10. Типове положення про дитячий заклад оздоровлення та відпочинку, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 28.04.2009 № 422. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-2009-%D0%BF#Text>

11. Концепція Державної соціальної програми оздоровлення та відпочинку дітей на період до 2025 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.05.2021 № 524-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/524-2021-%D1%80#n>

12. Методичні рекомендації щодо організації літнього відпочинку дітей у 2023

році. Лист Міністерства освіти і науки України №4/1797-23 від 31.05.2023. URL: <https://mon.gov.ua/static-bjects/mon/sites/1/pozashkilna/2023/06/07/Lyst.MON.vid.31.05.2023-4.1797-23.pdf>.

13. Про методичні рекомендації щодо організації літнього відпочинку та активного дозвілля дітей у громадах у 2024 році. Лист Міністерства освіти і науки України № 1/10318-24 від 11.06.2024. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/92800/

10.4. Інформаційні ресурси

1. <http://ipc-dspace.org.ua> – Електронний репозитарій Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради
2. <https://mon.gov.ua> – Міністерство освіти і науки України
3. <http://lib.rada.gov.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
4. <http://www.lsl.lviv.ua> – Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника
5. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
6. <https://dnpb.gov.ua> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України
7. <http://www.ukma.kiev.ua> – Наукова бібліотека Національного університету «Киево-Могилянська академія»
8. <https://library.knu.ua> – Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка
9. <http://www-library.univer.kharkov.ua> – Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна
10. <http://korolenko.kharkov.com> – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка

Викладач

Наталія БОРБИЧ